

PRODAJA LASTNIŠKEGA DELEŽA PODJETJU

Pojasnilo DURS, št. 42103-8/2006, 14. 2. 2006

Zavezanec je postavil vprašanje v zvezi z obdavčitvijo prodaje lastniškega deleža podjetju. Navaja, da je bil lastnik ustanovnega kapitala gospodarske družbe v višini 21 odstotkov. V letu 1995 je bila družba dokapitalizirana, po tem obdobju se stanje ustanovnega kapitala ni več menjalo. V letu 2005 se je odločil za prodajo svojega deleža. Za odkup se je odločilo podjetje. Zato je bila sklenjena kupoprodajna pogodba. Pri izplačilu zadnjega obroka je bilo nakazilo zmanjšano za 25 odstotkov. Meni, da so bile zakonske določbe uporabljene nepravilno, ker ni bilo upoštevano dolgoletno lastništvo (več kakor 10 let) niti revalorizacija kapitala, temveč se je vsa razlika med njegovim ustanovnim kapitalom in prodajno vrednostjo opredelila kot izplačilo dividende. Od davčne uprave je že prejel informacijo, da navedena prodaja ni oproščena plačila akontacije dohodnine od tega dohodka. V nadaljevanju pojasnjujemo:

Od 1. 1. 2005 do 31. 12. 2005 je Zakon o dohodnini – ZDoh-1 (Uradni list RS, št. 70/05 – UPB2) med dohodke iz premoženja po določbi 64. člena vključeval:

1. dohodek iz oddajanja premoženja v najem,
2. dohodek iz prenosa premoženjske pravice,
3. obresti,
4. **dividende,**
5. dohodek iz vzajemnih skladov.

Dividende po ZDoh-1 zajemajo dividende in druge dohodke, dosežene na podlagi lastniškega deleža. Lastniški delež je opredeljen kot vsak delež, ki ga ima fizična oseba na podlagi vloženih sredstev v gospodarski družbi, v zadrugi in v drugih oblikah organiziranja in vključuje tudi premoženjski vložek tihega družbenika v podjetje nosilca tihe družbe in premoženjski vložek fizične osebe v katerokoli drugo obliko organiziranja s pretežno naravo lastniškega kapitala. Fizična oseba, ki ima lastniški delež v navedenih oblikah organiziranja, je opredeljena kot imetnik deleža, navedene oblike organiziranja pa so opredeljene kot plačniki.

Dividende so kot obdavčljiv dohodek široko opredeljene, saj zajemajo vsako razdelitev dohodka imetniku deleža iz premoženja plačnika ali povezane osebe plačnika na podlagi njegovega lastniškega deleža v plačniku, ki ne pomeni zmanjšanja njegovega lastniškega kapitala.

V skladu s četrtem odstavkom 79. člena ZDoh-1 se kot dividende obdavčujejo tudi dividendam podobni dohodki, ki jih prejme imetnik deleža na podlagi lastniškega deleža v plačniku.

Za dividendam podobne dohodke velja tudi izplačana vrednost delnic ali deležev pri odsvojitvi delnic ali deležev v okviru pridobivanja lastnih delnic oziroma deležev družbe, razen kadar pridobiva družba lastne delnice prek borze (6. točka petega odstavka 79. člena ZDoh-1).

Davčna osnova od dividend, doseženih v obliki izplačane vrednostni delnic ali deležev pri odsvojitvi delnic ali deležev v okviru pridobivanja lastnih delnic oziroma deležev družbe iz 6. točke petega odstavka 79. člena ZDoh-1, je izplačana vrednost, zmanjšana za nominalno vrednost delnic oziroma za (vplačani) znesek vložka (3. točka 80. člena ZDoh-1).

Po določbi petega odstavka 124. člena ZDoh-1 se je akontacija dohodnine od dividend izračunala in plačala v višini 25 odstotkov od davčne osnove, ugotovljene v skladu z 80. členom tega zakona.

Od dividend se je v letu 2005 med letom plačevala akontacija dohodnine. Izračun in plačilo akontacije dohodnine je moral opraviti plačnik davka (izplačevalec obdavčljivega dohodka) z davčnim odtegljajem. Akontacija dohodnine od dividend se zavezancu rezidentu odšteje od dohodnine, odmerjene za posamezno davčno leto.

Glede na navedbe zavezanca menimo: plačnik davka je pravilno opredelil, da se izplačilo poslovnega deleža v njegovem primeru obravnava kod dividenda, saj je to odkup lastnega poslovnega deleža (izplačana vrednost deležev pri odsvojitvi deležev v okviru pridobivanja lastnih deležev družbe).

Stari zakon o dohodnini je tovrstne dohodke obravnaval izključno kot dobiček iz kapitala, ki ni bil obdavčljiv, če je bila prodaja deleža opravljena po poteku treh let od dneva pridobitve.

Pripominjamo, da je dne 1. 1. 2006 začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini, objavljen v Uradnem listu RS (št. 115, z dne 20. 12. 2005), ki je prinesel bistvene novosti na področju obdavčitve obresti, dividend in dobička iz kapitala. S 1. 1. 2006 se navedeni dohodki obdavčujejo po proporcionalni stopnji, cedularno.

ZDoh-1 v prvem odstavku 126.a člena določa, da se od obresti, od dividend in od dobička iz kapitala dohodnina izračuna in plača od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami poglavij III.4.3 in III. 4.4 ter III.5, po stopnji 20 odstotkov, in velja kot dokončni davek.